

Ondersteuning en bijstand in coronatijd

Op het moment dat ik dit artikel schrijf, is de coronacrisis nog in alle heftigheid aanwezig. Van enkele maatregelen is weliswaar aangekondigd dat zij versoepeld worden, maar een groot deel is nog onverkort van kracht.



En dat is slecht nieuws voor de vele franchisegevers en -nemers die op dit moment zwaar door de maatregelen getroffen worden. Denk daarbij onder meer aan de vele koffiebars, broodjeszaken, restaurants, indooispeeltuinen, fitnessscholen, rijsscholen en kappers die via franchise actief zijn. Franchisenemers kijken om zich heen en wenden zich tot hun franchisegever voor hulp. Maar hoe zat het ook alweer met ondersteuning en bijstand bij franchise?

ONDERSTEUNING EN BIJSTAND

Naast het verschaffen van een licentie

(om gebruik te mogen maken van de intellectuele eigendomsrechten en knowhow van de formule) wordt ook het verstrekken van adequate ondersteuning en bijstand beschouwd als een wezenlijk onderdeel van een franchisesamenwerking. Deze ondersteuning kan allerlei vormen aannemen, zoals commerciële en technische ondersteuning. Denk daarbij onder meer aan adviezen, maar ook begeleiding in de vorm van winkelbezoeken en het verstrekken van inhoudelijke opleidingen en trainingen. Ook kan de ondersteuning bestaan uit het beschikbaar stellen van (gratis) producten,

zoals flyers of monsters. De verplichting tot het verstrekken van ondersteuning en bijstand geldt gedurende de hele looptijd van de franchiseovereenkomst.

Wat een franchisenemer redelijkerwijs aan ondersteuning en bijstand mag verwachten – en wat dan als ‘adequaat’ is te kwalificeren – is afhankelijk van de concrete omstandigheden van het geval, waaronder de franchiseovereenkomst zelf. Echter, voornoemde verplichting is dermate wezenlijk voor franchise dat aangenomen wordt dat deze ook bestaat als het niet uitdruk-

kelijk in de franchiseovereenkomst is opgenomen.

Op het moment dat een franchisenemer niet de geprognosticeerde omzetten behaalt, is de franchisegever in ieder geval gehouden om ondersteuning en bijstand te verlenen teneinde alsnog tot een situatie te kunnen komen die recht doet aan de franchiseovereenkomst, te weten een overeenkomst waarvan beide partijen profijt hebben.

ONDERSTEUNING EN BIJSTAND IN CORONATIJD

In de huidige omstandigheden ligt het voor de hand dat franchisenemers zich wenden tot hun franchisegever voor ondersteuning en bijstand om deze coronacrisis zo goed als mogelijk door te komen. Het is voor franchisegevers ook een uitgelezen moment om hun meerwaarde te tonen richting hun franchisenemers. De franchisegever zal zich als vraagbaak kunnen opwerpen voor haar franchisenemers over zaken die betrekking hebben op de coronacrisis. Zijn er speciale materialen nodig, zoals beschermende kleding of stickers, dan kan de franchisegever alvast contacten leggen met leveranciers. Komt er een belangrijke wijziging in de door de overheid opgelegde maatregelen dan kan de franchisegever de franchisenemers daarover tijdig informeren. Het is uiteraard ook in het belang van de franchisegever zelf dat haar franchisenemers zo ongeschonden als mogelijk uit deze crisis komen.

Een vorm van ondersteuning en bijstand, die franchisenemers in deze coronacrisis overigens graag willen ontvangen, betreft het opschorten of doorhalen van de betalingsverplichting van franchise fee en huurpenningen aan de franchisegever. Door het (geheel of gedeeltelijk) wegvallen van inkomsten willen franchisenemers graag ‘af’ van deze maandelijkse lasten.

Hoewel dergelijke ondersteuning vanuit de franchisegever voor veel

franchisenemers zeer gewenst is, dient de franchisegever uiteraard ook te waken voor haar eigen voortbestaan en de continuïteit van de formule. Het simpelweg opschorten van de betalingsverplichtingen van alle franchisenemers kan immers al op korte termijn

De vraag voor ondersteuning is met de coronacrisis actueler dan ooit

het voortbestaan van de franchisegever in gevaar brengen. En dat is uiteraard niet in het belang van de franchisenemers.

De verplichting tot het verstrekken van ondersteuning en bijstand is overigens ook geen onbepaalde verplichting. Het is niet zonder meer de taak van de franchisegever om ten koste van haar eigen profijt franchisenemers op de been te houden. Zou dat immers gebeuren, dan wordt alsnog afstand gedaan van het uitgangspunt dat beide partijen profijt moeten hebben van de franchiseovereenkomst.

WET FRANCHISE

Aangezien de verplichting tot ondersteuning en bijstand een wezenlijk onderdeel uitmaakt van elke franchisesamenwerking is er voor de volledigheid voor gekozen om deze verplichting ook uitdrukkelijk te benoemen in het concept van de aankomende Wet Franchise.

In het allereerste concept van de Wet Franchise was in (concept) artikel 7:918 Burgerlijk Wetboek een verplichting opgenomen voor de franchisegever om “de bijstand alsmede de commerciële en technische ondersteuning” te verstrekken “die redelijkerwijs nodig zijn voor de franchisenemer om de franchiseformule te kunnen exploiteren”.

Het uiteindelijke wetsvoorstel, dat begin dit jaar naar de Tweede Kamer is

gestuurd, kent overigens een wijziging ten opzichte van het voorgaande. Zo is in (concept) artikel 7:919 lid 1 Burgerlijk Wetboek bepaald dat de franchisegever “de bijstand alsmede de commerciële en technische ondersteuning” moet verstrekken “die redelijkerwijs en

in relatie tot de aard en de strekking van de franchiseformule verwacht mag worden met het oog op de exploitatie van de franchiseformule door de franchisenemer”. In lid 2 van dit artikel is bepaald dat de franchisenemer om dergelijke bijstand dient te vragen.

KORTOM

De vraag of een franchisegever ondersteuning en bijstand dient te verstrekken aan haar franchisenemers – en zo ja, welke – is met de coronacrisis actueler dan ooit. Franchisenemers mogen gezien de omstandigheden in dat kader het nodige vragen aan (en van) hun franchisegever. Deze verplichting is echter niet onbepaald. Franchisegevers zijn niet gehouden om ten koste van alles franchisenemers op de been te houden. Het leerstuk van de ondersteuning en bijstand is deze dagen dan ook een complexe aangelegenheid, maar kan voor franchisegevers ook hun *finest hour* worden. +

Hoe dan ook, blijft allen gezond!



Jan-Willem Kolenbrander
De Clercq Advocaten Notariaat
j.kolenbrander@declercq.com